

The relationship between emotional intelligence, self-efficacy, and academic performance in dental students in Shahid Beheshti University of Medical Sciences

Hadi Ghasemi^{1,*}, Arezoo EbnAhmadi², Shahideh Nadi³

1- Associate Professor, Department of Community Oral Health, School of Dentistry, Shahid Beheshti University of Medical Sciences, Tehran, Iran

2- Research Assistant, Project Management Office, Inspirata Incl., Toronto, Ontario, Canada

3- Dentist, School of Dentistry, Shahid Beheshti University of Medical Sciences, Tehran, Iran

Article Info

Article type:
Research Article

Article History:
Received: 25 Jun 2024
Accepted: 3 Oct 2024
Published: 9 Oct 2024

Corresponding Author:
Hadi Ghasemi

Department of Community Oral Health,
School of Dentistry, Shahid Beheshti
University of Medical Sciences,
Tehran, Iran

(Email: hadighasemi558@yahoo.com)

Abstract

Background and Aims: Emotional intelligence helps dental students better manage stress and establish effective communication with patients, while self-efficacy strengthens their confidence in performing clinical tasks and acquiring professional skills. The connection between these two factors leads to improved academic and professional performance. The aim of this study was to examine the relationship between the emotional intelligence, self-efficacy, and academic success among dental students.

Materials and Methods: This cross-sectional study included 55 dental students from Shahid Beheshti University of Medical Sciences - Iran, selected by convenient sampling. To measure academic self-efficacy beliefs, the Sherer questionnaire was used, which consisted of 17 questions with a theoretical score range of 17-85. To measure emotional intelligence, the Bar-On questionnaire was used, consisting of 90 questions with a theoretical score range of 90-450. Academic achievement was assessed using the students' grade point average (GPA). Additionally, gender, living at home or in a dormitory, and parental education levels were considered as background variables. The data were analyzed using descriptive statistics, t-tests, and Pearson correlation coefficient.

Results: Among the 55 students who participated in this study, including 30 women and 25 men, the average emotional intelligence score was 84.85, the average self-efficacy score was 62.02, and the average GPA was 16.42. There was a significant difference in the emotional intelligence scores based on gender and living situation, with male students scoring higher than female students and dormitory residents scoring higher than those living at home ($P=0.02$). There was no significant difference in the self-efficacy scores and GPA between males and females. Students whose mothers had higher levels of education and those living at home had higher GPAs ($P<0.03$). No statistically significant relationship was found between the academic success and emotional intelligence or self-efficacy ($P>0.05$).

Conclusion: The findings suggest that while emotional intelligence and self-efficacy may not directly influence academic success, other factors like living environment and parental education can play a role. Understanding these dynamics can help educators focus on holistic student development, addressing not just academic skills but also personal and social factors that contribute to student performance and well-being.

Keywords: Emotional intelligence, Self-Efficacy, Academic success, Dental students, Cross-Sectional studies, Socioeconomic factors

Cite this article as: Ghasemi H, EbnAhmadi A, Nadi Sh. The relationship between emotional intelligence, self-efficacy, and academic performance in dental students in Shahid Beheshti University of Medical Sciences. J Dent Med-TUMS. 2024;37:16.

رابطه بین هوش هیجانی، خودکارآمدی و موفقیت تحصیلی در دانشجویان دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

هادی قاسمی^{۱*}، آرزو ابن احمدی^۲، شهیده نادی^۳

۱- دانشیار گروه آموزشی سلامت دهان و دندانپزشکی اجتماعی، دانشکده دندانپزشکی، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، تهران، ایران

۲- دستیار پژوهشی، دفتر مدیریت پروژه، شرکت Inspirata، تورنتو، اونتاریو، کانادا

۳- دندانپزشک، دانشکده دندانپزشکی، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، تهران، ایران

اطلاعات مقاله

چکیده

نوع مقاله:

مقاله پژوهشی

دریافت: ۱۴۰۳/۰۴/۰۵

پذیرش: ۱۴۰۳/۰۷/۱۲

انتشار: ۱۴۰۳/۰۷/۱۸

نویسنده مسؤول:

هادی قاسمی

گروه آموزشی سلامت دهان و دندانپزشکی
اجتماعی، دانشکده دندانپزشکی، دانشگاه علوم

پزشکی شهید بهشتی، تهران، ایران

(Email: hadighasemi558@yahoo.com)

زمینه و هدف: هوش هیجانی به دانشجویان دندانپزشکی کمک می‌کند تا در مدیریت استرس و برقراری ارتباط مؤثر با بیماران موفق‌تر باشند، در حالی که خودکارآمدی باعث تقویت اعتماد به نفس آن‌ها در انجام وظایف بالینی و یادگیری مهارت‌های حرفه‌ای می‌شود. ارتباط این دو عامل به بهبود عملکرد تحصیلی و حرفه‌ای آن‌ها منجر می‌شود. هدف این مطالعه بررسی رابطه بین هوش هیجانی، خودکارآمدی و موفقیت تحصیلی در میان دانشجویان دندانپزشکی بود.

روش بررسی: این مطالعه مقطعی شامل ۵۵ دانشجوی دانشکده دندانپزشکی شهید بهشتی (ایران) بود که به صورت نمونه در دسترس از ورودی‌های مختلف انتخاب شدند. برای اندازه‌گیری باورهای خودکارآمدی تحصیلی از پرسشنامه Sherer استفاده شد که شامل ۳۷ سؤال و امتیاز تئوریک ۷۰-۳۷ است. برای اندازه‌گیری میزان هوش هیجانی از پرسشنامه Bar-on که شامل ۳۰ پرسش و امتیاز تئوریک ۴۵۰-۹۰ است، استفاده شد. اندازه‌گیری موفقیت تحصیلی با استفاده از معدل افراد انجام شده و همچنین جنس، سکونت در منزل یا خوابگاه، میزان تحصیلات والدین به عنوان متغیرهای زمینه‌ای مورد استفاده قرار گرفت. داده‌ها با استفاده از آمار توصیفی، آزمون‌های t و ضریب همبستگی Pearson تحلیل شدند.

یافته‌ها: از ۵۵ دانشجوی شرکت‌کننده در این تحقیق شامل ۳۰ خانم و ۲۵ آقا، میانگین نمرات هوش هیجانی ۸۴/۸۵، خودکارآمدی ۶۲/۰۲ و معدل ۱۶/۴۲ به دست آمد. تفاوت معنی‌داری در نمرات هوش هیجانی بر اساس جنسیت و محل سکونت بین دانشجویان وجود داشت، به طوری که دانشجویان مرد نسبت به دانشجویان زن و دانشجویان ساکن خوابگاه نسبت به دانشجویان ساکن در منزل شخصی ($P=0/02$) به طور متوسط نمرات بالاتری کسب کردند ولی در نمرات خودکارآمدی و معدل تفاوتی بین مردان و زنان نبود. همچنین دانشجویانی که سطح تحصیلات مادرشان بالاتر بود و آن‌هایی که ساکن منزل شخصی بودند، معدل بالاتری داشتند ($P<0/03$). هیچ ارتباط آماری معنی‌داری بین پیشرفت تحصیلی و هوش هیجانی و خودکارآمدی مشاهده نشد.

نتیجه‌گیری: یافته‌ها نشان می‌دهند که اگرچه هوش هیجانی و خودکارآمدی ممکن است به طور مستقیم بر موفقیت تحصیلی تأثیر نگذارند، عوامل دیگری مانند محیط زندگی و تحصیلات والدین می‌توانند نقش داشته باشند. درک این پویایی‌ها می‌تواند به اساتید کمک کند تا بر توسعه همه‌جانبه دانشجویان تمرکز کنند و نه تنها مهارت‌های تحصیلی بلکه عوامل شخصی و اجتماعی که به عملکرد و سلامت دانشجویان کمک می‌کنند را مورد توجه قرار دهند.

کلید واژه‌ها: هوش هیجانی، خودکارآمدی، موفقیت تحصیلی، دانشجویان دندانپزشکی، مطالعات مقطعی، عوامل اجتماعی-اقتصادی

مقدمه

اهمیت هوش هیجانی و خودکارآمدی در پیش‌بینی موفقیت تحصیلی توجه زیادی را در تحقیقات آموزشی جلب کرده است. هوش هیجانی شامل توانایی شناسایی، درک و مدیریت احساسات خود و دیگران است. خودکارآمدی بازتاب دهنده باور فرد به توانایی‌های خود برای اجرای وظایف و دستیابی به اهداف است. مطالعات قبلی نتایج متناقضی را در رابطه با تأثیر هوش هیجانی و خودکارآمدی بر عملکرد تحصیلی نشان داده‌اند.

هوش هیجانی شامل چندین مهارت است، از جمله آگاهی از احساسات، همدلی و مدیریت روابط. مطالعات نشان داده‌اند که افراد با هوش هیجانی بالا بهتر می‌توانند با استرس کنار بیایند و روابط مثبت بسازند، که می‌تواند به موفقیت تحصیلی و حرفه‌ای کمک کند. هوش هیجانی را معمولاً به چهار شاخه تقسیم می‌کنند (۱): شناسایی احساسات، استفاده از احساسات برای تسهیل تفکر، درک احساسات و مدیریت احساسات. Goleman (۲) این مفهوم را بیشتر شناساند و بر اهمیت آن در زندگی شخصی و حرفه‌ای تأکید کرد. در زمینه آموزش، هوش هیجانی با مدیریت بهتر استرس، بهبود مهارت‌های ارتباطی و روابط بین فردی قوی‌تر مرتبط است (۳).

خودکارآمدی به باور به قابلیت‌های فرد برای سازماندهی و اقدام لازم برای مدیریت موقعیت‌های آینده اشاره دارد. خودکارآمدی بالا با انگیزه بیشتر، تاب آوری و پایداری در برابر چالش‌ها مرتبط است (۴). در محیط‌های آموزشی، خودکارآمدی بر نحوه نزدیک شدن دانشجویان به وظایف، سطح تلاش آن‌ها و پایداری آن‌ها هنگام مواجهه با مشکلات تأثیر می‌گذارد. Zimmerman (۵) نقش خودکارآمدی را در موفقیت تحصیلی مورد تأکید قرار داد و اشاره کرد که دانش‌آموزانی که خودکارآمدی بالایی دارند، احتمالاً اهداف چالش‌برانگیزی را تعیین می‌کنند، از راهبردهای یادگیری مؤثر استفاده می‌کنند و عملکرد تحصیلی بالاتری از خود نشان می‌دهند. با این حال، رابطه بین خودکارآمدی و موفقیت تحصیلی می‌تواند بسته به زمینه و معیارهای مورد استفاده متفاوت باشد.

تحقیقات نشان داده‌اند که هوش هیجانی و خودکارآمدی می‌توانند به عملکرد تحصیلی کمک کنند، اما یافته‌ها ناهماهنگ بوده‌اند. برخی مطالعات رابطه مثبت بین هوش هیجانی و موفقیت تحصیلی را پیشنهاد

کرده‌اند (۶،۷)، در حالی که برخی دیگر رابطه معنی داری پیدا نکرده‌اند (۸،۹). به طور مشابه، ارتباط بین خودکارآمدی و عملکرد تحصیلی به خوبی مستند شده است (۱۰). یک مرور نظام‌مند، نشان داد که خودکارآمدی با پیشرفت تحصیلی ارتباط دارد (۱۱). همچنین باورهای دانشجویان در مورد توانایی‌های تحصیلی خود می‌تواند موفقیت‌های دانشگاهی آن‌ها را پیش‌بینی کند. البته تأثیر خودکارآمدی تحصیلی بر موفقیت دانشگاهی به زمان اندازه‌گیری این باورها، نوع باورهای اندازه‌گیری شده و تعریف موفقیت دانشگاهی بستگی دارد (۱۲).

بررسی رابطه بین هوش هیجانی و پیشرفت تحصیلی در گروهی از دانشجویان رشته پزشکی دانشگاه علوم پزشکی تهران (۱۳،۱۴) و شیراز (۱۵) و دانشجویان دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی بابل (۱۶) هیچ رابطه معنی داری بین هوش هیجانی و پیشرفت تحصیلی نشان نداد. از طرف دیگر، مطالعات مشابه بر روی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی یزد (۱۷)، دندانپزشکی اصفهان (۱۸) و دندانپزشکی تهران (۱۹) رابطه معنی داری بین هوش هیجانی و پیشرفت تحصیلی نشان داد.

همچنین رابطه بین خودکارآمدی و پیشرفت تحصیلی در دانشجویان علوم پزشکی به دفعات بررسی شده است. به عنوان مثال اربابی سرجو و همکاران ارتباط مستقیمی بین خودکارآمدی و پیشرفت تحصیلی در گروهی از دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی زاهدان (۲۰) یافتند. Tiyuri و همکاران (۲۱) ارتباط مستقیمی بین خودکارآمدی در تحقیق و پیشرفت تحصیلی در گروهی از دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه علوم پزشکی تهران یافتند. Mafla و همکاران (۲۲) نیز ارتباط مستقیمی بین خودکارآمدی و پیشرفت تحصیلی در دانشجویان دندانپزشکی کلمبیایی یافتند.

در آموزش دندانپزشکی، دانشجویان با چالش‌های علمی و بالینی قابل توجهی مواجه هستند که می‌تواند بر عملکرد و سلامت کلی آن‌ها تأثیر بگذارد. هوش هیجانی، که شامل مهارت‌هایی مانند آگاهی از احساسات، همدلی و مدیریت روابط است، می‌تواند به دانشجویان کمک کند تا با این چالش‌ها مقابله کنند. به همین ترتیب، خودکارآمدی، یا باور به توانایی‌های خود برای دستیابی به نتایج مطلوب، نقش مهمی در نحوه نزدیک شدن و پایداری دانشجویان در مواجهه با وظایف دشوار ایفا می‌کند. اگرچه چندین مطالعه در زمینه بررسی رابطه هوش هیجانی و خودکارآمدی با موفقیت تحصیلی در دانشجویان علوم پزشکی و

اندازه گیری می‌کند در جمعیت ایرانی به تایید رسیده است (۲۴). پاسخ‌های هر سؤال در این پرسشنامه بر اساس مقیاس پنج درجه‌ای لیکرت (از کاملاً موافق تا کاملاً مخالف) در نظر گرفته می‌شود. به این ترتیب نمره هر آزمودنی به طور نظری از حداقل ۹۰ تا حداکثر ۴۵۰ می‌تواند متغیر باشد. البته به منظور تسهیل مقایسه نمرات آزمودنی‌ها، نمرات خام (۴۵۰-۹۰) به نمرات استاندارد که دارای میانگین ۱۰۰ و انحراف استاندارد ۱۵ است، تبدیل شدند.

خودکارآمدی با استفاده از پرسشنامه خودکارآمدی Sherer که باورهای خودکارآمدی عمومی را در حوزه‌های مختلف عملکرد ارزیابی می‌کند (۲۵)، مورد سنجش قرار گرفت. این پرسشنامه شامل آیت‌هایی است که اعتماد به نفس پاسخ دهنده در دستیابی به اهداف و غلبه بر موانع را اندازه گیری می‌کند. این پرسشنامه دارای ۱۷ سؤال بوده و هدف آن سنجش میزان حس خودکارآمدی در افراد است. شیوه امتیاز دهی این پرسشنامه به شکل مقیاس ۵ درجه ای لیکرت از ۵ (کاملاً موافقم) تا ۱ (کاملاً مخالفم) و در سؤالات با محتوای منفی به صورت معکوس می‌باشد. در نهایت، به منظور محاسبه میزان خودکارآمدی، امتیاز تک تک سؤالات جمع شده و به عنوان میزان خودکارآمدی فرد در نظر گرفته شد (طیف نظری امتیازات ۸۵-۱۷) به صورتی که امتیاز بالاتر نشان دهنده خودکارآمدی بالاتر بود. روایی و پایایی این پرسشنامه در جمعیت ایرانی بررسی شده و مورد قبول قرار گرفته بود (۲۶).

ملاک میزان موفقیت تحصیلی، معدل کل دانشجویان تا ترم جاری بود (میانگین و انحراف معیار: $16/42 \pm 1/09$ ، طیف معدل: $19/98-14/50$) که توسط خود ایشان اظهار گردید. با توجه به اینکه پرسشنامه به صورت بی نام تکمیل می‌شد و به دانشجویان اطمینان داده شد که اطلاعات آن‌ها محرمانه خواهد ماند، تا حد زیادی می‌توان به معدل خود اظهار دانشجویان مطمئن بود. از آن گذشته میانگین معدل به دست آمده ($16/42$) نشان می‌دهد احتمال اظهار بیش از حد معدل توسط دانشجویان خیلی کم است. اطلاعات دموگرافیک یا زمینه‌ای شامل پرسش‌هایی در مورد جنس، سطح تحصیلات والدین و محل سکونت (خوابگاه یا منزل شخصی) بود.

شرکت در تحقیق داوطلبانه و پرسشنامه بی‌نام بود. همچنین به افراد اطمینان داده شد که پاسخ‌های آن‌ها کاملاً محرمانه بوده و نتایج صرفاً در جهت اهداف تحقیق مورد استفاده قرار خواهد گرفت. از آنجاکه در

به خصوص دندانپزشکی انجام شده است، اما از آنجا که شرایط محیطی همچون کوچک یا بزرگ بودن شهر محل تحصیل و وضعیت دانشگاه بر اساس نظام رتبه بندی می‌تواند بر هوش هیجانی، خودکارآمدی و موفقیت تحصیلی اثرگذار باشد و همچنین به منظور بررسی مجدد و به روز این روابط در یک گروه متفاوت از دانشجویان، بر آن شدیم که پژوهش حاضر را انجام دهیم. پژوهش حاضر می‌تواند دانش عمومی در این زمینه را گسترده‌تر کرده و به رفع شکاف دانش در این موضوع کمک کند. همچنین به مربیان و مدیران آموزشی اطلاعات بهتری برای طراحی برنامه‌های حمایتی مؤثرتر در جهت بهبود موفقیت تحصیلی و رفاه دانشجویان ارائه خواهد کرد. هدف این مطالعه بررسی رابطه هوش هیجانی، خودکارآمدی و موفقیت تحصیلی در بین دانشجویان دندانپزشکی دانشکده دندانپزشکی شهید بهشتی بود که همچون سایر دانشجویان دندانپزشکی معمولاً با تنش‌های علمی و بالینی منحصر به فردی مواجه هستند.

روش شناسی

جامعه آماری پژوهش حاضر شامل دانشجویان دانشکده دندانپزشکی شهید بهشتی در مقطع دکتری عمومی در سال ۱۳۹۳ بود که از بین ۵۵۰ دانشجوی، تعداد ۵۵ نفر از آن‌ها به صورت نمونه در دسترس (Convenience sampling) از ورودی‌های مختلف انتخاب شدند. با استفاده از نرم افزار محاسبه حجم نمونه و قدرت مطالعه با لحاظ کردن سطح معنی داری کمتر از $0/05$ و قدرت مطالعه حداقل 10% برای مشخص کردن ۹ واحد اختلاف در میانگین متغیر نمره هوش هیجانی بین گروه‌ها (مردان و زنان) و به فرض انحراف معیار ۵ واحد و لحاظ کردن تعداد تقریباً برابر گروه‌ها، حجم نمونه ای برابر با ۲۶ نفر در هر گروه و در مجموع ۵۲ نفر بدست آمد که نهایتاً در زمان اجرای تحقیق تا ۵۵ نفر افزایش یافت.

اطلاعات مورد نیاز تحقیق توسط یک پرسشنامه خودایفا (Self-administered) از دانشجویان کسب شد. این پرسشنامه شامل بخش‌های زیر بود: هوش هیجانی که با استفاده از پرسشنامه شاخص هیجانی Bar-on که جنبه‌های مختلف عملکرد هیجانی و اجتماعی را ارزیابی می‌کند، اندازه‌گیری شد (۲۳). روایی و پایایی این پرسشنامه که دارای ۹۰ سؤال است و در قالب ۱۵ مؤلفه میزان هوش هیجانی را

از ۶۰٪ شرکت کنندگان (۳۵ نفر) در منزل شخصی سکونت داشتند. میانگین نمره هوش هیجانی در کل شرکت کنندگان ۸۴/۸۵، میانگین نمره خودکارآمدی ۶۲/۰۲ و میانگین معدل ۱۶/۴۲ بود. جدول ۲ نشان دهنده توزیع میانگین نمرات هوش هیجانی، خودکارآمدی و معدل دانشجویان شرکت کننده در زیر گروه‌های متغیرهای زمینه‌ای است. همانطور که در این جدول مشخص است میانگین نمره هوش هیجانی در بین دانشجویان مرد به طور معنی داری بالاتر از دانشجویان زن بود ($P=۰/۰۲$) ولی میانگین نمره خودکارآمدی تفاوت معنی داری بین زن و مرد نداشت.

در خصوص تأثیر تحصیلات والدین، نتایج نشان داد که تفاوت معنی داری در میانگین نمره هوش هیجانی، خودکارآمدی و معدل بر اساس سطح تحصیلات پدر وجود ندارد. همین رابطه در خصوص نمره هوش هیجانی و خودکارآمدی بر اساس سطح تحصیلات مادر مشاهده شد. تنها تفاوت معنی دار در این بخش مربوط به نمره معدل بر اساس سطح تحصیلات مادر بود. به این صورت که معدل دانشجویانی که مادران آن‌ها تحصیلات کارشناسی و بیشتر داشتند از دانشجویانی که مادران آن‌ها تحصیلات کمتر از کارشناسی داشتند، بالاتر بود ($P<۰/۰۰۱$).

زمان انجام تحقیق حاضر، بررسی پژوهش در کمیته اخلاق الزامی نبود، بنابراین کد اخلاق برای این مطالعه اخذ نشد. در عین حال تمام ملاحظات اخلاقی مرتبط با این تحقیق در گروه آموزشی سلامت دهان و دندانپزشکی اجتماعی دانشکده دندانپزشکی شهید بهشتی مورد بحث و بررسی قرار گرفته و پس از اصلاحات لازم در روش اجرا، مورد تأیید قرار گرفت. آمار توصیفی، شامل گزارش فراوانی و درصد دانشجویان بر اساس متغیرهای زمینه‌ای و میانگین و انحراف معیار متغیرهای وابسته (هوش هیجانی، خودکارآمدی و معدل) بود. آزمون t برای مقایسه نمرات هوش هیجانی و خودکارآمدی بین دانشجویان مرد و زن استفاده شد. برای ارزیابی روابط بین هوش هیجانی، خودکارآمدی و معدل از ضریب همبستگی Pearson استفاده شد. سطح معنی داری $P<۰/۰۵$ برای تمام آزمون‌های آماری در نظر گرفته شد.

یافته‌ها

همانطور که در جدول ۱ مشخص است بیش از نیمی شرکت کنندگان را زنان (۳۰ نفر) تشکیل می‌دهند. نزدیک به ۶۰٪ شرکت کنندگان (۳۱ نفر) پدرانی با تحصیلات کارشناسی و کمتر و تقریباً دو سوم آن‌ها (۳۹ نفر) مادرانی با تحصیلات کارشناسی و کمتر داشتند. همچنین بیش

جدول ۱- توزیع شرکت کنندگان (۵۵ نفر) بر اساس اطلاعات زمینه‌ای

درصد	تعداد		
۴۵	۲۵	مرد	جنس
۵۵	۳۰	زن	
۵۶	۳۱	کارشناسی و کمتر	تحصیلات پدر
۴۴	۲۴	بیشتر از کارشناسی	
۷۱	۳۹	کارشناسی و کمتر	تحصیلات مادر
۲۳	۱۶	بیشتر از کارشناسی	
۳۶	۲۰	خوابگاه	محل سکونت
۶۴	۳۵	منزل شخصی	

جدول ۲- توزیع شرکت کنندگان (۵۵ نفر) بر اساس نمره هوش هیجانی، خودکارآمدی، و معدل در زیر گروه‌های متغیرهای زمینه‌ای

معدل	میانگین نمره خودکارآمدی	میانگین نمره هوش هیجانی		
۱۶/۵۵	۶۴/۱۶	۸۶/۸۷	مرد	جنس
۱۶/۳۲	۶۰/۲۳	۸۳/۱۷	زن	
۰/۴۴	۰/۷۲	۰/۰۲	P-value	
۱۶/۱۳	۶۱/۷۶	۸۳/۶۱	کارشناسی و کمتر	تحصیلات پدر
۱۶/۶۸	۶۱/۰۹	۸۴/۲۶	بیشتر از کارشناسی	
۰/۳۵	۰/۸۳	۰/۳۲	P-value	
۱۶/۲۷	۶۱/۵۷	۸۴/۲۰	کارشناسی و کمتر	تحصیلات مادر
۱۷/۲۲	۶۱/۹۰	۸۵/۳۰	بیشتر از کارشناسی	
<۰/۰۰۱	۰/۶۳	۰/۳۹	P-value	
۱۶/۰۱	۶۴/۱۶	۸۶/۸۷	خوابگاه	محل سکونت
۱۶/۶۶	۶۰/۲۳	۸۳/۱۷	منزل شخصی	
۰/۰۳	۰/۷۲	۰/۰۲	P-value	

آزمون آماری با T-Test

جدول ۳- ارتباط متغیرهای وابسته با استفاده از ضریب همبستگی Pearson

معدل	خودکارآمدی	هوش هیجانی	
-۰/۰۵	۰/۲۲	۱	هوش هیجانی
(P-value=۰/۶۹)	(P-value=۰/۱۰)		
-۰/۰۷	۱	-	خودکارآمدی
(P-value=۰/۶۳)			
۱	-	-	معدل

ساکن در منزل شخصی به طور معنی‌داری بالاتر از دانشجویان خوابگاهی بود ($P=۰/۰۳$). بررسی ارتباط دو به دو متغیرهای وابسته (هوش هیجانی، خودکارآمدی و معدل) با استفاده از ضریب همبستگی Pearson در شرکت کنندگان مطالعه حاضر ارتباط معنی‌دار آماری بین این متغیرها نشان نداد (جدول ۳).

محل سکونت دانشجویان نیز به عنوان یکی از متغیرهای زمینه‌ای بررسی شد. نتایج نشان داد که دانشجویانی که در خوابگاه سکونت داشتند به طور معناداری نمره هوش هیجانی بالاتری نسبت به دانشجویان ساکن در منزل شخصی کسب کردند ($P=۰/۰۲$), در حالی که در نمره خودکارآمدی تفاوت معنی‌داری مشاهده نشد. همچنین، معدل دانشجویان

بحث و نتیجه گیری

هدف از پژوهش حاضر بررسی رابطه خودکارآمدی و هوش هیجانی با موفقیت تحصیلی دانشجویان دانشکده دندانپزشکی شهید بهشتی بود. نتایج نشان داد که رابطه بین هوش هیجانی و خودکارآمدی با موفقیت تحصیلی به لحاظ آماری معنی دار نبود. از بین متغیرهای مختلف بررسی شده در این مطالعه فقط تحصیلات مادر رابطه معنی داری با موفقیت تحصیلی دانشجویان داشت به صورتی که مادران با سطح تحصیلی بالاتر در مقایسه با مادران با سطح تحصیلی پایین تر، فرزندان با معدل بالاتری داشتند.

میانگین نمره هوش عاطفی در مطالعه حاضر قابل مقایسه با میانگین های گزارش شده در چندین مطالعه قبلی، مانند Ehsani و همکاران (۱۶) (۳۵۳/۴۹ از ۴۵۰)، Khadivi و همکاران (۱۷) (۱۱۳/۲۵) از (۱۶۵)، Binandeh و همکاران (۱۸) (۲۲۱/۳۹ از ۴۵۰) و Razeghi و همکاران (۱۹) (۳۲۶/۵ از ۴۵۰) است. این اختلاف ممکن است نشان دهنده تفاوت در تأکید بر کسب مهارت های عاطفی در محیط های دانشگاهی یا تفاوت هایی در دموگرافی نمونه ها و ابزارهای سنجش باشد. همچنین عملکرد تحصیلی در مطالعه حاضر، با میانگین ۱۶/۴۲، کمتر از مقدار مشابه در مطالعه Khadivi و همکاران (۱۷) با میانگین معدل ۱۷/۳۰ بود. تفاوت در نمرات هوش هیجانی و عملکرد تحصیلی دانشجویان در تحقیق حاضر در مقایسه با مطالعات بررسی شده می تواند مرتبط با ویژگی های متمایز دانشجویان یا تفاوت در محیط آموزشی بین مطالعات مختلف باشد. میانگین نمره خودکارآمدی ۶۲/۰۲ در مطالعه حاضر به طور مشخصی بیشتر از یافته های گزارش شده توسط Farshad و همکاران (۲۷) با میانگین ۵۷/۹۰ در دانشجویان بالینی دندانپزشکی دانشگاه تهران، Ersa و همکاران (۲۸) با میانگین ۴۹/۴۷ در دانشجویان پیش بالینی دندانپزشکی و ۴۹/۶۲ برای دانشجویان بالینی دندانپزشکی (۲۹) در یک دانشکده دندانپزشکی خصوصی در ترکیه بود. تفاوت در نمره خودکارآمدی در مطالعه حاضر و مطالعات پیشین نیز ممکن است در نتیجه شرایط آموزشی شامل محیط و برنامه آموزشی متفاوت بین مطالعات مختلف باشد.

یافته های مطالعه حاضر نشان داد که دانش آموزان پسر دارای میانگین نمره هوش هیجانی کمی بالاتر در مقایسه با دانش آموزان دختر بودند. مطالعه Kumar و همکاران (۳۰) در ۲۰۸ دانشجوی دندانپزشکی

و Ashwini و همکاران (۳۱) بر روی ۲۰۰ دانشجوی پزشکی در هند نیز تفاوت های جنسیتی را در هوش هیجانی و پیشرفت تحصیلی نشان داد. با این حال، برخلاف مطالعه فعلی، آن ها ارتباط قوی تری بین هوش هیجانی بالاتر و موفقیت تحصیلی در بین دانشجویان دختر گزارش کردند. این اختلاف ممکن است به دلیل تفاوت های فرهنگی یا تغییرات در محیط های آموزشی باشد، که نشان می دهد تأثیر هوش هیجانی بر عملکرد تحصیلی می تواند وابسته به زمینه باشد.

در مطالعه حاضر، دانش آموزانی که والدینشان سطح تحصیلات بالاتری داشتند، عملکرد تحصیلی کمی بهتر و نمرات هوش بالاتری را نشان دادند، اگرچه این تفاوت ها برای هوش هیجانی از نظر آماری معنی دار نبود. با این حال، عملکرد تحصیلی بر اساس سطح تحصیلات مادر تفاوت معنی داری داشت. مطالعه Razeghi و همکاران (۱۹) بر روی دانشجویان دندانپزشکی به طور مشابه دریافت که سطح تحصیلات والدین تأثیر معنی داری بر نمرات هوش هیجانی دانشجویان ندارد، که با یافته های مطالعه حاضر همسو است. با این حال، آن ها همچنین دریافتند که تحصیلات بالاتر والدین با عملکرد تحصیلی بهتر همبستگی دارد، که با یافته های مربوط به تحصیلات مادر در مطالعه حاضر همخوانی دارد. مطالعه حاضر نشان داد که دانشجویان ساکن در خوابگاه ها نسبت به دانشجویان ساکن در خانه نمره هوش هیجانی بالاتری داشتند. با این حال، عملکرد تحصیلی برای دانشجویان ساکن در خانه در مقایسه با دانشجویان خوابگاهی کمی بالاتر بود. همراستا با یافته های مطالعه حاضر، Chew و همکاران (۳۲) نیز دریافتند که دانشجویان سال اول پزشکی که در محیط های خانگی باثبات تر زندگی می کردند، عملکرد تحصیلی بهتری از خود نشان می دهند. این نشان می دهد که یک محیط خانه باثبات ممکن است به طور مثبت بر نتایج تحصیلی تأثیر بگذارد، اگرچه تأثیر آن بر هوش هیجانی ممکن است متفاوت باشد.

یافته های مطالعه حاضر ارتباطی بین هوش هیجانی و موفقیت تحصیلی نشان نداد. بر خلاف مطالعه حاضر در مطالعاتی مشابه بر روی دانشجویان دندانپزشکی در هند (۳۳) و دانشجویان پزشکی در عربستان سعودی (۳۴)، ارتباط مثبتی بین هوش هیجانی و موفقیت تحصیلی مشاهده شد. احتمالاً این تفاوت می تواند تحت تأثیر عوامل مختلفی از جمله زمینه فرهنگی، سطح تحصیلی و کیفیت آموزش در کشورهای مختلف باشد.

نیز می‌توانند نقش مهمی در شکل‌دهی به موفقیت تحصیلی داشته باشند. در خصوص ارتباط بین متغیرهای وابسته (هوش هیجانی، خودکارآمدی و موفقیت تحصیلی)، برخلاف یافته‌های مطالعه حاضر که هیچ ارتباط آماری معنی داری بین هوش هیجانی، خودکارآمدی و عملکرد تحصیلی نشان نداد، چندین مطالعه دیگر ارتباط معنی داری بین این متغیرها گزارش کرده‌اند. برای مثال، Shafait و همکاران (۳۹) در مطالعه‌ای بر روی دانشجویان دانشگاهی نشان دادند که هوش هیجانی با نتایج یادگیری و خودکارآمدی تحصیلی رابطه مثبت دارد. این یافته‌ها نشان می‌دهد که دانشجویانی که از هوش هیجانی بالاتری برخوردارند، معمولاً خودکارآمدی تحصیلی بیشتری داشته و عملکرد تحصیلی بهتری نیز دارند. به طور مشابه، Ugwuanyi و همکاران (۳۸) نشان دادند که هوش هیجانی، خودکارآمدی و عزت نفس از پیش بینی کننده‌های عملکرد ریاضی یادگیرندگان هستند و بر اهمیت این عوامل روانشناختی در موفقیت تحصیلی تأکید کردند. علاوه بر این، Tsai و Chang (۴۰) در مطالعه‌ای نشان دادند که هوش هیجانی، انگیزه یادگیری و خودکارآمدی تأثیر معنی داری بر موفقیت تحصیلی دانشجویان دانشگاهی در دوره‌های آنلاین زبان انگلیسی داشت. یافته‌های آن‌ها بار دیگر بر اهمیت این ویژگی‌ها در موفقیت تحصیلی تأکید کرد. همچنین، Aziz و همکاران (۴۱) گزارش کردند که هوش هیجانی و خودکارآمدی با عملکرد تحصیلی دانشجویان در موسسات آموزش عالی دولتی رابطه مثبت دارد.

تفاوت بین یافته‌های مطالعه حاضر و تحقیقات پیشین ممکن است به عوامل مختلفی از جمله تفاوت در ویژگی‌های نمونه، رویکردهای روش‌شناختی، یا بافت خاص مطالعه مربوط باشد. به عنوان مثال، شرکت کنندگان در مطالعه حاضر ممکن است با چالش‌ها یا عوامل استرس‌زایی مواجه بوده باشند که بر تأثیر هوش هیجانی یا خودکارآمدی در نتایج تحصیلی تأثیر گذاشته است. از سوی دیگر، ابزارهای ارزیابی مورد استفاده برای اندازه‌گیری هوش هیجانی، خودکارآمدی و عملکرد تحصیلی در این مطالعه ممکن است با ابزارهای به کار رفته در تحقیقات قبلی متفاوت بوده و این موضوع نتایج را تحت تأثیر قرار داده باشد.

عدم همبستگی معنی دار متغیرهای وابسته در مطالعه حاضر نشان می‌دهد که هوش هیجانی و خودکارآمدی به تنهایی ممکن است پیش‌بینی کننده‌های کافی برای عملکرد تحصیلی در این جمعیت خاص

در تحقیقی بر روی دانشجویان دندانپزشکی در اسپانیا، Crego و همکاران (۳۵) دریافتند خودکارآمدی در دانشجویان دندانپزشکی تأثیر مثبتی بر نتایج امتحانات آن‌ها دارد. عدم وجود تفاوت معنی دار آماری در نمرات خودکارآمدی و معدل بین زنان و مردان در مطالعه حاضر نشان می‌دهد که دانشجویان دندانپزشکی مرد و زن ممکن است در اعتماد به توانایی‌های تحصیلی خود مشابه بوده و به‌طور مشابه با استرس تحصیلی مقابله کنند. این یافته‌ها با نتایج مطالعه Crego و همکاران (۳۵) همخوانی دارد. همچنین نتایج مطالعه حاضر در خصوص فقدان تفاوت آماری معنی دار در نمره خودکارآمدی و معدل بین زنان و مردان با پژوهش Hwang و همکاران (۳۶) که به ارتباط ضعیف بین خودکارآمدی و عملکرد تحصیلی در تفکیک بر اساس جنسیت اشاره داشتند، همخوانی دارد.

در بررسی سطح تحصیلات والدین در مطالعه حاضر، هیچ تفاوت معنی داری در نمره خودکارآمدی یا معدل بر اساس سطح تحصیلات پدر مشاهده نشد. همین امر تا حد زیادی در مورد تحصیلات مادر نیز صدق می‌کند، هرچند دانشجویانی که مادرانشان تحصیلات بالاتری داشتند (بالاتر از کارشناسی)، معدل بالاتری نسبت به دانشجویانی که مادرانشان تحصیلات کارشناسی یا کمتر داشتند، کسب کردند و این تفاوت از نظر آماری معنی دار بود. این یافته با پژوهش Alhadabi و Karpinski (۳۷) همسو است که پیشنهاد می‌کند تحصیلات والدین، به‌ویژه مادر، ممکن است نقش مهمی در ارتقای موفقیت تحصیلی ایفا کند و احتمالاً از طریق مسیرهای انگیزشی و خودکارآمدی اثرگذار باشد.

علاوه بر این، در تحقیق حاضر رابطه معنی داری بین نوع محل سکونت و معدل مشاهده شد. دانشجویانی که در منازل شخصی سکونت داشتند، به‌طور معنی داری معدل بالاتری نسبت به دانشجویانی که در خوابگاه زندگی می‌کردند، داشتند. این یافته با تحقیق Ugwuanyi و همکاران (۳۸) که تأثیر محیط زندگی بر عملکرد تحصیلی را نشان می‌دهد، همخوانی دارد. به طور کلی، در حالی که برخی از عوامل زمینه‌ای مانند تحصیلات مادر و محل سکونت تأثیر معنی داری بر عملکرد تحصیلی داشتند، خودکارآمدی در میان زیرگروه‌های مورد بررسی نسبتاً پایدار بود. این نتایج، پیچیدگی رابطه بین خودکارآمدی و نتایج تحصیلی را برجسته می‌کند و نشان می‌دهد که در کنار خودکارآمدی، سایر عوامل خارجی مانند پیشینه خانوادگی و شرایط زندگی

به عنوان نتیجه گیری می‌توان اشاره کرد که متغیرهایی مانند جنسیت و محل سکونت می‌توانند به طور مشخص بر هوش هیجانی تأثیر بگذارند، به گونه‌ای که مردان و ساکنین خوابگاه‌ها نمرات بالاتری در هوش هیجانی کسب کردند. با این حال، این تفاوت‌ها تأثیر معنی داری بر خودکارآمدی یا موفقیت تحصیلی (معدل) نداشتند. همچنین تحصیلات بالاتر مادران به طور معنی داری با معدل بالاتر دانشجویان همراه بود، که اهمیت نقش والدین و به ویژه مادران در پیشرفت تحصیلی را برجسته می‌کند. این در حالی است که تحصیلات پدران چنین ارتباطی را نشان نداد، که ممکن است به تفاوت‌های فرهنگی یا نقش‌های والدینی در فرآیند یادگیری فرزندان مربوط باشد. به طور کلی، توجه به عوامل مختلف بررسی شده در این مطالعه می‌تواند به بهبود عملکرد تحصیلی و افزایش رضایت دانشجویان کمک کند و در طراحی برنامه‌های آموزشی و مشاوره‌ای برای دانشجویان دندانپزشکی به کار رود.

تشکر و قدردانی

مقاله حاضر منتج از پایان نامه شماره ۳۲۲۹ در دانشکده دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی است.

References:

- 1- Mayer JD, Salovey P. What is emotional intelligence? (1997). Emotional development, emotional literacy, and emotional intelligence New York: Basic Books. 1997.
- 2- Goleman D. Emotional intelligence. Why it can matter more than IQ. Learning. 1996;24:49-50.
- 3- Petrides KV, Frederickson N, Furnham A. The role of trait emotional intelligence in academic performance and deviant behavior at school. Personality and Individual Differences. 2004;36:277-93.
- 4- Bandura A. Self-efficacy: The exercise of control WH Freeman and Company. New York, NY. 1997.
- 5- Zimmerman BJ. Self-efficacy: An essential motive to learn. Contemporary Edu Psychol. 2000;25:82-91.
- 6- Suleman Q, Hussain I, Syed MA, Parveen R, Lodhi IS, Mahmood Z. Association between emotional intelligence and academic success among undergraduates: a cross-sectional study in KUST, Pakistan. PloS one. 2019;14:e0219468.
- 7- Pishghadam R, Faribi M, Shayesteh S. Intelligence, emotional intelligence, and emo-sensory intelligence: Which one is a better predictor of university students' academic success? Front Psychol. 2022;13:995988.
- 8- Ebinagbome ME, Nizam I. The impact of emotional intelligence on student's academic performance: A study on Malaysian Tertiary Institution. Int J Accounting & Business

نباشند. احتمالاً متغیرهای واسطه‌ای یا تعدیل‌کننده‌ای دیگر، مانند استراتژی‌های یادگیری، حمایت اجتماعی یا انگیزه‌های بیرونی، نقش مهم‌تری در موفقیت تحصیلی ایفا می‌کنند. پژوهش‌های بیشتری لازم است تا این پویایی‌ها بررسی شده و شرایطی که تحت آن هوش هیجانی و خودکارآمدی به موفقیت تحصیلی کمک می‌کنند، روشن‌تر شود.

این مطالعه چندین محدودیت دارد، از جمله طراحی مقطعی آن که مانع از استنتاج‌های علی می‌شود. نمونه مورد مطالعه محدود به یک دانشگاه است که ممکن است بر تعمیم پذیری یافته‌ها تأثیر بگذارد. علاوه بر این، معدل ممکن است به طور کامل نشانگر موفقیت تحصیلی نباشد، زیرا عملکرد بالینی یا سایر نتایج مرتبط را در نظر نمی‌گیرد.

تحقیقات آینده باید به بررسی عوامل دیگر تأثیرگذار بر موفقیت تحصیلی در دانشجویان دندانپزشکی، مانند انگیزه، عادات مطالعه و محیط‌های یادگیری بپردازد. مطالعات طولی می‌توانند بینش‌های بیشتری در مورد چگونگی توسعه هوش هیجانی و خودکارآمدی در طول زمان و تأثیرات بلند مدت آن‌ها بر نتایج تحصیلی و حرفه‌ای فراهم کنند. همچنین، مطالعات مداخله‌ای می‌توانند اثربخشی برنامه‌های طراحی شده برای تقویت هوش هیجانی و خودکارآمدی در آموزش دندانپزشکی را ارزیابی کنند.

Management. 2016;4:10-8.

- 9- Vasefi A, Dehghani M, Mirzaaghapoor M. Emotional intelligence of medical students of Shiraz University of Medical Sciences cross sectional study. Ann Med Sur. 2018;32:26-31.
- 10- Khan M. Academic self-efficacy, coping, and academic performance in college. Int J Undergraduate Research and Creative Activities. 2023;5:3.
- 11- Honicke T, Broadbent J. The influence of academic self-efficacy on academic performance: A systematic review. Edu Res Review. 2016;17:63-84.
- 12- Akturk AO, Ozturk HS. Teachers' TPACK Levels and Students' Self-Efficacy as Predictors of Students' Academic Achievement. Int J Res Educ Sci. 2019;5: 283-94.
- 13- Rahimi M. The relationship between emotional intelligence, self-esteem, gender and educational success. Management Sci Letters. 2016;6:481-6.
- 14- Yousefi A, Moatamed N. Evaluation of relationship between academic motivation and achievement in students of Zanjan University of Medical Sciences. J Med Edu Develop. 2018;11:54-62.
- 15- Keshavarz N, Amini M, Mani A, Nabeiei P, Saffari Z, Jafari MM. A study on the relationship between emotional intelligence and academic achievement in students of Shiraz University of

- Medical Sciences. *Interdisciplinary J Virtual Learning in Med Sci*. 2014;5:70-7.
- 16- Ehsani M, Sabarad L, Jahanian I, Kheirkhah F. The relationship between emotional intelligence and academic achievement among dental students at Babol University of Medical Sciences. *Edu Develop Judishapur*. 2014;5(1):80-7.
- 17- Khadivi A, Madadinia R, Hazratian T: Investigating the relationship between emotional intelligence and academic performance of graduate students of tabriz university of medical sciences. *J Psychol Sci*. 2021;20:405-12.
- 18- Binandeh ES, Hosseinpour S, Binandeh ES, Jabbarifar SE. Investigation of the Relationship between the Emotional Intelligence and Academic Performance of Undergraduate Students of Isfahan Dental School. *J Isfahan Dent Sch*. 2019;15(1):75-82.
- 19- Razeghi S, Sargeran K, Fathi F, Ahmadian M. Emotional Intelligence and Academic Performance of Iranian Senior Dental Students. *J Iranian Dent Assoc*. 2021;33:8-16.
- 20- Arbabisarjou A, Zare S, Shahrakipour M, Ghoreishinia G . Relationship between self-efficacy and academic achievement of Zahedan medical sciences students in 2016. *Int J Med Res Health Sci*. 2016;5:349-53.
- 21- Tiyuri A, Saberi B, Miri M, Shahrestanaki E, Bayat BB, Salehiniya H .Research self-efficacy and its relationship with academic performance in postgraduate students of Tehran University of Medical Sciences in 2016. *J Edu Health Promotion*. 2018;7:11.
- 22- Mafla AC, Divaris K, Herrera-López HM, Heft MW. Self-Efficacy and Academic Performance in Colombian Dental Students. *J Dent Edu*. 2019;83:697-705.
- 23- Bar-On R. BarOn emotional quotient inventory. Multi-health systems. 1997.
- 24- Dehshiry R. The reliability and validity of EQ-i in Iran's context. Allameh Tabataba'i University Tehran, Iran. 2003.
- 25- Sherer M, Maddux JE, Mercandante B, Prentice-Dunn S, Jacobs B, Rogers RW. The self-efficacy scale: Construction and validation. *Psychol Reports*. 1982;51:663-71.
- 26- Asgharnejad T, Ahmadi Dehghboddini, M, Farzad, V, Khodapanahi MK. Psychometric Properties of Sherer's General Self-efficacy Scale. *J Psychol*. 2006;10:14.
- 27- Farshad F, Kheirkhah M, Virtanen J, Hessari H. Role of the educational atmosphere on self-efficacy among dental students. *Strides in Develop Med Edu*. 2023;20:137-44.
- 28- Ersan N, Dölekoğlu S, Fişekçioğlu E, İlgüy M, Oktay İ. Perceived sources and levels of stress, general self-efficacy and coping strategies in preclinical dental students. *Psychology, Health & Medicine*. 2018;23:567-77.
- 29- Ersan N, Fişekçioğlu E, Dölekoğlu S, Oktay İ, İlgüy D. Perceived sources and levels of stress, general self-efficacy and coping strategies in clinical dental students. *Psychology, Health & Medicine*. 2017;22:1175-85.
- 30- Kumar A, Puranik MP, Sowmya K. Association between dental students' emotional intelligence and academic performance: A study at six dental colleges in India. *J Dent Edu*. 2016;80:526-32.
- 31- Ashwini AP, Kumar N, Gunasegeran P, Sivagamy SM, Rong LZ, Sujatha PP. A survey-based study of emotional intelligence as it relates to gender and academic performance of medical students. *Edu Health*. 2016;29:255-8.
- 32- Chew BH, Zain AM, Hassan F. Emotional intelligence and academic performance in first and final year medical students: a cross-sectional study. *BMC Med Edu*. 2013;13:1-10.
- 33- Swetha P, Ramesh K, Vanguru R, Sruthima GN, Rajashekaraiah PB, Srinivas S. Role of Emotional Intelligence in Academic Performance among Dental Students of South India: A Cross-sectional Study. *J Datta Meghe Institute of Med Sci Univ*. 2023;18:698-702.
- 34- Altwijri S, Alotaibi A, Alsaeed M. Emotional intelligence and its association with academic success and performance in medical students. *Saudi J Med Med Sci*. 2021;9:31-7.
- 35- Crego A, Carrillo-Diaz M, Armfield JM, Romero M. Stress and academic performance in dental students: the role of coping strategies and examination-related self-efficacy. *J Dent Edu*. 2016;80:165-72.
- 36- Hwang MH, Choi HC, Lee A, Culver JD, Hutchison B. The relationship between self-efficacy and academic achievement: A 5-year panel analysis. *The Asia-Pacific Edu Res*. 2016;25:89-98.
- 37- Alhadabi A, Karpinski AC. Grit, self-efficacy, achievement orientation goals, and academic performance in University students. *Int J Adolescence and Youth*. 2020;25:519-35.
- 38- Ugwuanyi CS, Okeke CI, Asomugha CG. Prediction of Learners' Mathematics Performance by Their Emotional Intelligence, Self-Esteem and Self-Efficacy. *Cypriot J Edu Sci*. 2020;15:492-501.
- 39- Shafait Z, Khan MA, Sahibzada UF, Dacko-Pikiewicz Z, Popp J. An assessment of students' emotional intelligence, learning outcomes, and academic efficacy: A correlational study in higher education. *Plos one*. 2021;16:e0255428.
- 40- Chang Y-C, Tsai Y-T. The effect of university students' emotional intelligence, learning motivation and self-efficacy on their academic achievement-Online English courses. *Front Psychol*. 2022;13:818929.
- 41- Aziz ARA, Sulaiman S, Ab Razak NH. Students' emotional intelligence and self-efficacy towards their academic performance: a survey study on public higher learning institution. *Universal J Edu Res*. 2020;8:129-35.